

М. І. Надібський

студ. V курсу

спеціальність «Право»

Науковий керівник: к.ю.н., д.ф.н., проф. В. П. Плавич

ПРАВОВІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

В соціально-історичній реальності Третього тисячоліття є загальновідомою й загальновизнаною істина, що вістить: право та інформація є відповідними одна одній (про міру впливу кожної з двох цих сфер на соціальний та державотворчий і законодавчий дискурс дискутували й дискутують вчені-фахівці з різних галузей гуманітарного знання) формами влади. Відтак, для найбільш ясного визначення тематично-проблемного кола юридичного регулювання аксіологічно-інформаційних пріоритетів в дискурсі соціального й державницького становлення новітньої України слід з науково-обґрунтованою неупередженістю осмислити базисні концепти розуміння цього регулювання. На наше переконання, ними є дихотомія «право-інформація», а також способи їх розуміння і реалізації в усьому обширові соціально-гуманітарного знання.

Класик британської державницької думки, прем'єр-міністр Великої Британії, ім'я якої ще за життя ставили поруч з іменем прем'єр-міністра Уїнстона Черчилля, Маргарет Тетчер, завжди акцентувала на першорядності трактування політики як особливого, проте надзвичайно дієвого способу виконання «обов'язку щодо ближніх, який Господь наклав на всіх людей» [1, с. 423]. До провідних обов'язків державного діяча, згідно з її христоцентричною морально-етичною концепцією, неодмінно входить таке забезпечення поступу законодавства, яке би прямо відповідало Духу моральності християнської спільноти. І, як наслідок, масштабно сприяло би формуванню особливого, активного й відповідного до сучасних вимог державно-суспільного розвитку, інформаційного поля.

Не соціальна спільнота або окремих її репрезентант винні, згідно з думкою Маргарет Тетчер, у тому, що не поліпшується їхня доля, а ті закони й законодавчі акти, що не можуть зробити людину щасливою чи кращою, але цілком можуть знецінити або спонукати процеси знецінення людських якостей й сприяти руйнації міжособистісних, а відтак, соціально-психологічних взаємин. А отже – можуть сприяти поширенню та зміцненню негативних соціально-інформаційних тенденцій. Законотворення, що базується на віддалених від христонаслідувальної моральності принципах неодмінно погіршить всю атмосферу буття суспільства, однією з базисних констант розвитку якого в ХХІ столітті є інформаційно-сміслові поля як унікальні семіотичні сфери соціально-культурної взаємодії, як особливі дискурси

взаємодії пропозиції та сприйняття інформації. Як сфери, де безперервно народжуються й оприявнюються загальні нові ідеї й смисли.

Якщо йдеться про вироблення системної стратегії функціонування в сучасності та майбутньому політичних норм та норм етики як імперативного Закону, що а пріорі конституують право як таке, які є підвалиною універсальної семіосфери права як цивілізаційного явища, що регулює як універсальне політичне, так і суто правове поле, регулює, у тому числі, й розвиток інформаційних полів, структурування їхнього соціального обширу реалізації, то слід привернути увагу і до таких розробок європейської політичної філософії, які окреслили сутність пріоритетних для Євросоюзу загальних політико-правових норм ще наприкінці минулого століття.

В контексті запропонованої студії привернемо увагу до ще однієї вагової філософсько-правової диспозиції. Відомий мислитель, один із засновників новітньої філософсько-правової науки Лео Штраус трактує природне право як соціальну функцію, незалежну від конкретного суспільства, тобто як функцію, яка за самим своїм статусом повинна неупереджено й об'єктивно визначати взаємини в соціальному середовищі.

Іманентна ціннісно-смилова двоєдність запропонованого вченим розуміння права та політики неодмінно призводить до вироблення гармонійних норм політико-правового регулювання інформаційних пріоритетів, оскільки узалежнює таке формування від одвічних моральних категорій та трансцендентних форм соціальної правосвідомості, характерних для будь-якого цивілізованого суспільства.

На наш погляд, виробленню новітніх механізмів політико-правового та державно-правового регулювання інформаційних пріоритетів сприятиме вивчення розуміння норм права та права як такого, яке запропонував французький вчений-правознавець Клод Лефор. В його концептуальному осмисленні право є, передусім, тотожним до категорії легітимності. Саме на цій базисній диспозиції феномен права взаємодіє з політикою як соціальною універсалією та визначає інші, у тому числі соціально-інформаційні поля розвитку та методи й способи їхнього регулювання [2, с. 574]. Нема жодних сумнівів у тому, що дане трактування правового наповнення громадянського простору й інформаційного обширу як його органічної смыслової та буттєвої частини слід вважати одним із вагомих, з огляду на запити сучасності й майбутнього, пріоритетів функціонування інформаційного поля в Україні.

В контексті висловленого вище. Якщо мати на меті подання науково-обґрунтованого вироблення відповідних «зовнішньому» й «внутрішньому» часу пріоритетів соціального розвитку нашої країни, її рухові до європейських стандартів моралі й повсякденного життя, то слід визнати очевидну істину. Ціннісно-смилова дихотомія «право-інформаційний простір» посідає ключове місце в системі соціально-гуманітарних пріоритетів. Право, яке повинно

легітимізувати в законах й бутті ці категорії має, в свою чергу, обов'язково нормативно й нормотворчо регулювати інформаційний простір, захищаючи українську людину, українське суспільство, українські державу й державність від руйнівних для них небезпек і загроз. Інформаційна реальність, особливо зважаючи на її глобальну універсальність у ХХІ столітті, є тим наріжним чинником, що від нього залежать ключові категорії буття особистості, країни, соціуму, державотворення.

Вказаний синтез, при всій позірній складності його реалізації, на наше переконання, є єдиною можливою світоглядною підвалиною сучасного правового регулювання інформаційного розвитку країни.

Список використаної літератури

1. Консерватизм. Консервативна традиція політичного мислення від Едмунда Берка до Маргарет Тетчер : антологія / пер. Ю. Бадзьо [та ін.]; упоряд. О. Проценко, В. Лісовий; Науковетовариствоім. Вячеслава Липинського. 2-ге вид. (переробл. і доп.). Київ : Смолоскип; Київ : Простір, 2008. 788 с.
2. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей : панорамановітньої науки. Київ : Основи, 1998. 669 с.